

***Διευκολύνοντας την ομαλή μετάβαση...
των σχολείων στη σύγχρονη πραγματικότητα***

Δημήτρης Κλωτσοτύρας
Δημοτικό Σχολείο Φύλλων

Το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα

συγκεντρωτικό,
γραφειοκρατικό

κατακερματισμένο
νομοθετικό πλαίσιο

εκπ/κά προγράμματα χωρίς
κίνητρα και χρηματοδότηση

...

Αλλαγές ναι, αλλά προς ποια κατεύθυνση;

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ (Global Education Reform Movement, GERM)

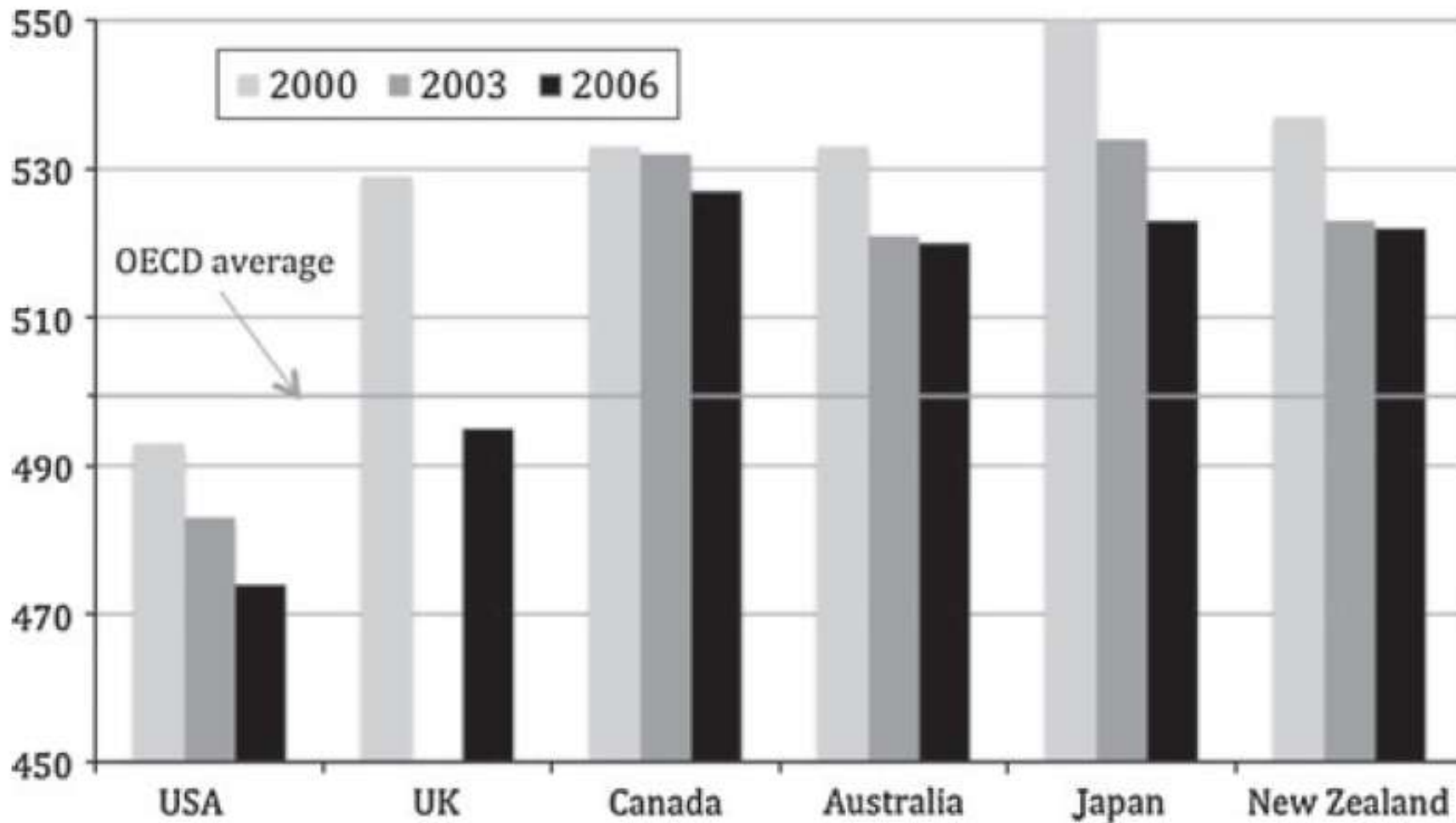
Μερικά βασικά χαρακτηριστικά:

- Τυποποίηση διδασκαλίας και μάθησης (χρήση στάνταρντς)
- Μετρησιμότητα βασισμένη σε τεστ
- Εστίαση σε γλώσσα, μαθηματικά
- Αυξημένος γραφειοκρατικός έλεγχος
- Μισθός δασκάλων ανάλογος με την απόδοσή τους
- Μεταρρυθμίσεις-δάνεια από άλλες χώρες
- Εξάπλωση της χρήσης νέων τεχνολογιών

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ (Global Education Reform Movement, GERM)

Στοιχεία κριτικής:

- Μηχανιστική λογική
- Καθοδηγούμενες αλλαγές
- Δανείζεται αρχές από το χώρο των επιχειρήσεων
- Η απόδοση οδηγεί γραμμικά σε έπαινο ή τιμωρία

Ο ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΔΡΟΜΟΣ (The Fourth Way)

Άντι Χαργκρέιβς, Ντένις Σίρλεϊ
(Andy Hargreaves, Dennis Shirley)

Ο ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

Φιλοσοφικές προσεγγίσεις, θεωρητικές αρχές και στρατηγικές δράσης

Για παράδειγμα:

- ο σκοπός της εκπαίδευσης δεν αποκλείει κανέναν,
- η τοπική κοινότητα συμμετέχει ενεργά στη σχολική ζωή και εξελίσσεται μέσα από αυτή,
- η επίδραση των επιχειρήσεων γίνεται στη βάση της ηθικής συνεργασίας με την κοινωνία των πολιτών,
- οι εκπαιδευτικοί διαθέτουν υψηλά επαγγελματικά προσόντα.

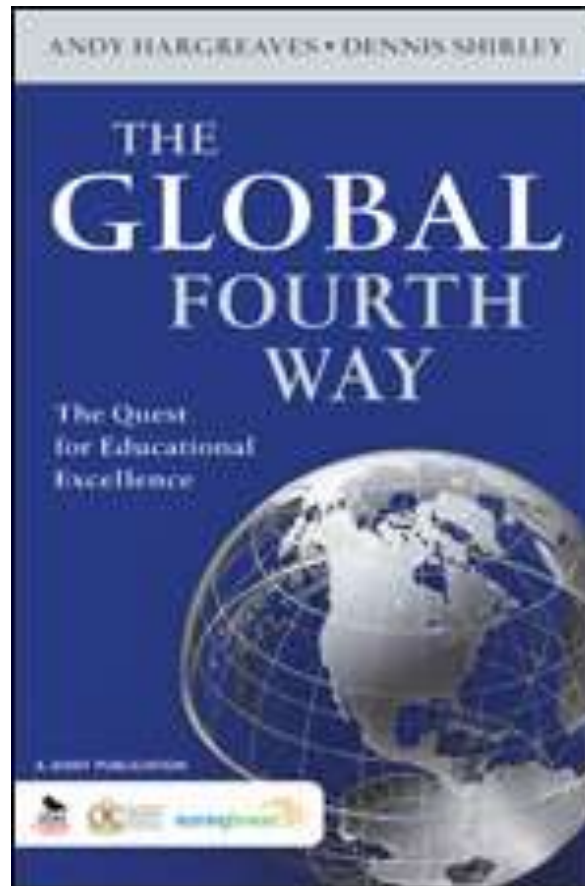
Γιατί επιλέχθηκε Ο ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΔΡΟΜΟΣ;

Επειδή το πλαίσιό του:

- έχει δημιουργηθεί από και για τον εκπαιδευτικό χώρο,
- είναι προσανατολισμένη σταθερά στη δημόσια εκπαίδευση,
- καλύπτει ευρύτατο φάσμα των εκπαιδευτικών λειτουργιών (εκπαιδευτική ηγεσία, τα αναλυτικά προγράμματα, τη χρηματοδότηση της εκπαίδευσης, το ρόλο της τεχνολογίας,...)
- έχει ισχυρή και ευρεία επιστημονική τεκμηρίωση.

Hargreaves, A., & Shirley, D. L. (2012)

Ο ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΔΡΟΜΟΣ

Τέταρτος Δρόμος:

- Υπέρ της αλληλεπίδρασης/συνεργασίας μεταξύ των εκπαιδευτικών φορέων
- Υπέρ της ομαδικής δουλειάς των εκπαιδευτικών
- Υπέρ των διασχολικών συνεργασιών σε τοπικό επίπεδο
- Υπέρ των δικτύων συνεργασίας
- Κατά του ανταγωνισμού μεταξύ των σχολείων

Παραδείγματα:

- Σιγκαπούρη, Φινλανδία

Έρευνα Δράσης:

Στην πρακτική της εφαρμογή «αποβλέπει στη **συνεργατική** διαδραστική απεικόνιση και καταγραφή των αναγκών και προβλημάτων καθώς και στην επίλυσή τους με συμμετοχή των ερευνητών, οι οποίοι διαμορφώνουν **μαζί** με τους άλλους συμμετέχοντες εναλλακτικούς τρόπους δράσης»

Κουτσελίνη-Ιωαννίδου, Μ. (2010).

Η Έρευνα Δράσης ως εκπαιδευτική διαδικασία ανάπτυξης εκπαιδευτών και εκπαιδευομένων

Το ΝΗΔΗ ως Έρευνα Δράσης στην πράξη

Ευκαιρίες συνεργασίας:

1. Συνεργασία εντός σχολικής μονάδας (νηπιαγωγείο/δημοτικό)
2. Συνεργασία νηπιαγωγείου με δημοτικό
3. Τακτικές συναντήσεις σε τοπικό επίπεδο

Τέταρτος Δρόμος:

- Υπέρ της αντιμετώπισης των προβλημάτων σε τοπική κλίμακα
- Υπέρ της αλληλεπίδρασης του σχολείου με την τοπική κοινωνία
- Υπέρ των ισχυρών και ποιοτικών κοινωνικών δομών

Παραδείγματα:

- Καναδάς, Σιγκαπούρη, Φινλανδία

Αναπτυξιακό Οικολογικό Μοντέλο:

η ομαλή ή όχι μετάβαση του παιδιού στο δημοτικό σχολείο είναι αποτέλεσμα της επίδρασης που έχουν μια σειρά από παράγοντες όπως η οικογένεια, οι συμμαθητές, η τοπική κοινωνία, οι εκπαιδευτικοί, το σχολείο

Το Αναπτυξιακό Οικολογικό Μοντέλο εν δράσει στο ΝΗΔΗ:

Σχ. έτος 2013-14

Σχ. έτος 2014-15

Τέταρτος Δρόμος και νέες τεχνολογίες:

- Ναι στην κριτική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών
- Όχι στο κυνήγι της τεχνολογίας
- Όχι στην υπερεκτίμηση των νέων τεχνολογιών
- Όχι στο φόβο για τις νέες τεχνολογίες
- Ισορροπία ανάμεσα στην τεχνολογία και την προσωπική επαφή

Παραδείγματα:

- Σιγκαπούρη

ΝΗΔΗ και νέες τεχνολογίες:

- Προτείνονται αλλά δεν είναι απαραίτητες για τη συμμετοχή/επιτυχία
- Οι διαδικτυακές εφαρμογές (ιστοχώρος, φόρουμ, ιστολόγια σχολείων) αξιοποιούνται με προσεκτικά βήματα
- Η προσωπική επαφή δεν αντικαθιστάται από διαδικτυακές εφαρμογές

Διευκολύνοντας την
ομαλή μετάβαση
των νηπίων στο δημοτικό σχολείο

ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Το υλικό του ιστοχώρου είναι υπό διαμόρφωση.
Οι σύνδεσμοι εντός διέσεων (# .... #) δε λειτουργούν.

ΑΡΧΙΚΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΙ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ομαλή

μετάβαση

Η έννοια της μετάβασης είναι "ένα ατομικό, προσωπικό, ιδιαίτερο και μοναδικό βίωμα για το κάθε άτομο".

< περισσότερα...

Οικολογικό

μοντέλο

Το αναπτυξιακό οικολογικό μοντέλο λαμβάνει υπόψη τη σταθερότητα των σχέσεων μεταξύ σχολείου, οικογένειας και κοινότητας.

περισσότερα... >

A A A

Με λίγα λόγια...

Η αναγνώριση της σπουδαιότητας των πρώτων εμπειριών του παιδιού κατά τη μετακίνησή του από ένα

ΔΟΚΙΜΑΣΤΙΚΟ ΜΕΝΟΥ

ΤΕΣΤ 01

Τέταρτος Δρόμος και μετρησιμότητα:

- Οι μετρήσεις δεν πρέπει να καθοδηγούν αλλά να πληροφορούν
- Προσεκτική αξιοποίηση των μετρήσεων
- Τα προκαθορισμένα κριτήρια δεν είναι αποτελεσματικά
- Δειγματοληπτικές και όχι γενικές μετρήσεις
- Εξατομικευμένα συμπεράσματα και όχι γενικεύσεις
- Προτίμηση στη διαμορφωτική αξιολόγηση

«Η μετρησιμότητα είναι αυτό που μένει όταν χάνεται η υπευθυνότητα»

ΝΗΔΗ και μετρησιμότητα:

- Φόρμα αξιολόγησης νηπίων

ΓΝΩΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΧΗ/ ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ: **Παιδί και Γλώσσα: Προφορικός λόγος**

<u>Τι μπορώ να καταφέρω</u>	Το κατάφερα	Εν μέρει το έχω καταφέρει	Όχι ακόμα, αλλά με τη βοήθειά σου θα το καταφέρω	Πώς μπορείς να με βοηθήσεις;
Να συμμετέχω σε συζητήσεις;				
Να διηγούμαι προσωπικές εμπειρίες;				
Να αφηγούμαι μικρές ιστορίες;				
Να περιγράφω αντικείμενα και γεγονότα;				
Να αιτιολογώ τις απόψεις και τις πράξεις μου;				
Να αναγνωρίζω τα φωνήματα μιας λέξης;				
Να απομνημονεύω μικρά κείμενα, εκφράσεις, κ.ά.				
Να χρησιμοποιώ εύστοχα λέξεις ή εκφράσεις;				
Να οργανώνω εύστοχα το λόγο μου;				

Πηγές τεκμηρίων που χρησιμοποιήθηκαν για την εκτίμηση της προόδου μου:

___ Παρατηρήσεις της δασκάλας μου   ___ Ο φάκελός μου   ___ Πληροφορίες από τους γονείς μου   ___

Σχόλια:.....

.....

.....

Τέταρτος Δρόμος και ο ρόλος του εκπαιδευτικού:

- Ο εκπαιδευτικός βασικός παράγοντας (στο ζενίθ, όχι στο ναδίρ)
- Επικριτική στάση στην απαξίωση των εκπαιδευτικών από πολιτικούς, ΜΜΕ
- Ο εκπαιδευτικός πρέπει να βασίζεται στο «**επαγγελματικό κεφάλαιο**» που συντίθεται από τρία στοιχεία:
  1. Ατομικό Κεφάλαιο: γνώσεις και δεξιότητες
  2. Κοινωνικό Κεφάλαιο: όσα μαθαίνει ο ένας από τον άλλο
  3. Κεφάλαιο λήψης απόφασης: βελτίωση κρίσης και εμπειρογνωμοσύνης

ΤΕΤΑΡΤΟΣ ΔΡΟΜΟΣ & ΝΗΔΗ

Συνεργασία, ομαδικότητα, δημιουργία δικτύων	✓
Σχέσεις με τοπική κοινωνία και φορείς	✓
Αξιοποίηση της νέας τεχνολογίας	✓
Μετρήσεις και δεδομένα	✓
Ο ρόλος του εκπαιδευτικού	✓

Διευκολύνοντας την ομαλή μετάβαση... των σχολείων στη σύγχρονη πραγματικότητα

Κλιμακωτός Διευθυντής, Διευκρίδα Χαλκίδας, 19.6.2015